

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНТЕРНЬОЗ
У К Р А І Н А

РАДА
НАСТУПНЕ ПОКОЛІННЯ

IRI МІЖНАРОДНИЙ
РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ

КОМУНІКАЦІЇ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ФРАКЦІЙ

ЗВІТ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

2024

Цей матеріал розроблено Міжнародним республіканським інститутом (IRI) в рамках Програми USAID «РАДА: наступне покоління», яка є п'ятирічною ініціативою (2021-2026), що впроваджується ГО «Інтерньюз-Україна».

Цей матеріал став можливим завдяки щедрій підтримці американського народу через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст не обов'язково відображає погляди USAID чи уряду Сполучених Штатів.

КОМУНІКАЦІЇ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ФРАКЦІЙ

ЗВІТ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Зміст

Вступ.	3
Звіт і рекомендації для фракції «Слуга народу».	4
Звіт і рекомендації для фракції «Європейська Солідарність».	8
Звіт і рекомендації для фракції «Батьківщина»	12
Звіт і рекомендації для фракції «Голос»	18

Вступ

Аналіз комунікацій парламентських фракцій проводився Міжнародним республіканським інститутом (IRI) в рамках Програми USAID «РАДА: наступне покоління».

Метою дослідження є оцінка поточної ситуації в партійних осередках та здатності партії взаємодіяти з парламентською фракцією та її секретаріатом, а також оцінка здатності партії ефективно комунікувати з громадянами України в контексті їх інформування про порядок денний парламенту та залучення виборців до процесу прийняття рішень.

Дослідження проводилось на основі консультацій з фракціями Верховної ради України та фокус-групових обговорень з депутатами місцевих рад та активістами політичних партій. В результаті цього розроблено аналіз поточного стану справ у комунікації партій та рекомендації щодо її покращення.

Звіт та рекомендації розроблено для парламентських фракцій «Слуга народу», «Європейська Солідарність», «Батьківщина» та «Голос».

Звіт і рекомендації для фракції «Слуга народу»

Аналіз комунікації парламентської фракції «Слуга народу» проводився тренеркою Міжнародного республіканського інституту Юлією Вусенко у формі консультації з народними депутатами фракції та представниками секретаріату фракції партії «Слуга народу» у Верховній Раді України, а також фокус-групового обговорення наживо з депутатами місцевих рад й активістами партії «Слуга народу» в Полтавській області.

СТАН СПРАВ У КОМУНІКАЦІЇ ФРАКЦІЇ

1. Внутрішні комунікації (комунікація місцевих депутатів і партійних осередків з фракцією у ВРУ/ її секретаріатом)

- Від початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року діяльність партії повністю зосереджена на прийнятті законодавчих ініціатив і волонтерській роботі.
- На сьогодні в регіонах працює 191 партійний офіс. В офісах систематично проводяться зустрічі з виборцями та депутатські прийоми.
- Один раз на місяць проводяться загальні наради з партійцями усіх рівнів, на яких присутні не лише депутати Верховної Ради України, але й міністри, що спрощує внутрішньопартійну комунікацію та робить можливим висування ініціатив від низової ланки до найвищого рівня управління в країні.
- Фракція у Верховній Раді працює на основі положення «Про роботу фракції» із залученням представників секретаріату. Секретаріат фракції веде комунікацію з народними депутатами, інформуючи їх про законодавчі ініціативи, які пропонуються до розгляду у Верховній Раді.
- Народні депутати повністю зосереджені на контактуванні з місцевими осередками та закріплені регіонально, мають доступність через месенджери й електронну пошту.

- Фракція у Верховній Раді комунікує через месенджери, що додає швидкості інформуванню та можливості зосередження на нагальних потребах.
- Практикується широке обговорення законопроектів з місцевими осередками, це дає можливість почути позицію знизу під час прийняття законів.

2. Зовнішні комунікації **(комунікація фракції у ВРУ, місцевих партійних осередків і місцевих депутатів з виборцями)**

- Комунікації мають системний характер, здійснюються на партійному сайті й в усіх видах соцмереж із залученням офіційних сторінок на місцевому рівні.
- Окремим видом комунікації можна виділити доступ до телемарафону «Єдині новини», центральних телеканалів, телеканалу Рада й усіх офіційних сторінок.
- Присутнє системне планування й узгодження зустрічей з виборцями в регіонах із залученням представників обласних і районних військових адміністрацій, а також представників офіційних медіа.
- Партія узгоджує центральні інформаційні повідомлення між центральним апаратом партії, фракцією, окремими народними депутатами та місцевими осередками.
- Партія засвідчує, що місцеві депутати та активісти дисципліновано поширюють центральні повідомлення на своїх сторінках та в групових чатах громад (Viber, Facebook).

3. Робота з виборцями

(робота місцевих депутатів, партійних осередків і фракції у ВРУ з виборцями, залучення виборців до законопроектної роботи)

- Систематично проводяться обговорення законопроектів і донесення позиції партії.
- Місцеві структурні підрозділи партії повністю включені до комунікації з виборцями як в офлайн, так і онлайн форматі.
- Систематично видається друкована газета про роботу політичної сили та реформи, що впроваджуються на державному рівні.
- Регіональні партійні офіси повністю залучені до інформування про всеукраїнські кампанії, які впроваджують президент, міністерства та перша леді.
- Місцеві партійні осередки готують порядок денний візитів народних депутатів до їхніх громад, організують зустрічі з виборцями, обласний осередок допомагає за потреби та контролює виконання поставлених до та після візиту завдань.
- В осередках на постійній основі діють громадські приймальні партії, де здійснюється прийом громадян.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Розробити письмові алгоритми внутрішньої взаємодії між фракцією/ секретаріатом у ВРУ та місцевими осередками та депутатами (станом на зараз відсутня).
2. Розсилати щотижневий загальнопартійний бюлетень (інформація для поширення депутатами місцевих рівнів).
3. Запровадити навчальні програми для депутатів місцевих рівнів (більша частина депутатів політичної сили обрана вперше).
4. Розробити інструменти залучення громадян до законодавчого процесу як інструмент зворотного зв'язку та сприяти розробкам місцевих ініціатив законодавчого характеру.

5. Створити робочі групи в місцевих осередках для регулярних обговорень важливих для партії законопроектів активістами та місцевими депутатами з метою вироблення спільної позиції, залучення їх до прийняття рішень, розробки та розповсюдження повідомлень партії (у т. ч. з метою залучення виборців до діяльності партії).
6. Покращити системи обліку контактів з виборцями під час особистих зустрічей (опрацювання питань і пропозицій, зворотний зв'язок).
7. Ширше висвітлювати діяльність роботи місцевих команд партії.
8. Зробити осередки більш автономними в ухваленні рішень на місцевому рівні.

Звіт і рекомендації для фракції «Європейська Солідарність»

Аналіз комунікації парламентської фракції «Європейська солідарність» проводився тренеркою Міжнародного республіканського інституту Юлією Вусенко у формі консультації з народними депутатами фракції та представниками секретаріату фракції партії «Європейська Солідарність» у Верховній Раді України, а також фокус-групового обговорення наживо із депутатами місцевих рад та активістами партії «Європейська Солідарність» у Закарпатській області (у т.ч. за участі двох народних депутатів).

СТАН СПРАВ У КОМУНІКАЦІЇ ФРАКЦІЇ

1. Внутрішні комунікації

(комунікація місцевих депутатів і партійних осередків з фракцією у ВРУ/ її секретаріатом)

- Від початку повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року партійна команда переглянула основні напрямки діяльності, а також взаємодію з партійними осередками на основі ключових потреб партійців і громадян України. Значна частина представників партії наразі є військовослужбовцями ЗСУ, в регіонах партійці зосереджені на допомозі військовослужбовцям та їхнім сім'ям, а також цивільному населенню України. Проте всі фракції в радах країни зосереджені на донесенні політичної позиції на місцях.
- Наразі партія та фракція не керуються розробленими положеннями про взаємодію між фракцією та секретаріатом у ВР та місцевими осередками та депутатськими фракціями в громадах. Діяльність секретаріату фракції регулюється Положенням про секретаріат і посадовими інструкціями. Діяльність фракції регулюється Положенням про фракцію.
- Внутрішньофракційна комунікація відбувається через месенджери, що надає змогу швидко реагувати на запити, які виникають у ході роботи народних депутатів. Дисципліна фракції вибудована на основі «єдиного рішення» по голосуванні ключових питань.

чових питань, не допускається відхилення від рішення фракції прийнятого напередодні голосування.

- Законопроекти, які пропонуються на розгляд Ради, обговорюються напередодні на засіданні фракції, з окремими заключеннями народних депутатів, які працюють у відповідних комітетах Верховної Ради України.
- Системно для представників партії її секретаріат готує інформаційну довідку щодо позиції з актуальних питань, що перебувають на розгляді ВР України. Будь-яке регіональне представництво партії має можливість внести свої пропозиції до законопроектів через пряму комунікацію з народними депутатами чи шляхом надсилання інформації через месенджери й електронну пошту.
- За потреби проводяться зустрічі з залученням народних депутатів з представниками регіональних осередків для тематичних обговорень у залежності від необхідності врегулювання на законодавчому рівні нагальних питань.
- Основні канали комунікації в середині партії: електронна пошта, месенджери та персональні дзвінки народним депутатам.
- Всередині партії немає необхідності прийняття положення про комунікацію секретаріату фракції та партійних осередків і місцях.
- Основний інструмент комунікації між регіональними осередками та фракцією у ВР є секретаріат партії та секретаріат територіальних організацій в областях.

2. Зовнішні комунікації

(комунікація фракції у ВРУ, місцевих партійних осередків і місцевих депутатів з виборцями)

- Загальнопартійна комунікація здійснюється у партійних соцмережах, зокрема Facebook, (655 тис. підписників) та Facebook-сторінка Петра Порошенка, YouTube канал партії та YouTube-канал Петра Порошенка, Instagram партії та Instagram регіональних представництв, Tik-Tok регіональних представництв і Tik-Tok Петра Порошенка, також Telegram-канали.

- Народні депутати України проводять особисті зустрічі в регіонах, постійно перебуваючи в робочих поїздках. Також окремі народні депутати, що здійснюють активну інформаційну діяльність, роблять це через прямі включення з засідань Верховної Ради, проведення прямих ефірів у соцмережах, зокрема Тік-Ток, з можливістю поставити питання до народного депутата й отримання негайної відповіді. Велику роль у комунікації назовні відіграють повідомлення народних депутатів у своїх соцмережах.
- Партійні осередки в регіонах комунікують на постійній основі з виборцями через особистий прийом депутатів місцевих рівнів, дописами в соцмережах, під час проведення заходів, а також під час щорічних особистих звітів. Кожна область здійснює комунікацію безпосередньо в партійному офісі, проводячи тематичні заходи для виборців.
- Щоквартально здійснюється обдзвін членів партії для моніторингу оцінки потреб на місцях та отримання інформації про проблеми з метою їхнього вирішення з залученням депутатів із команди.
- Зовнішня комунікація ускладнена через початок повномасштабного вторгнення, а також через опозиційні заяви політичної сили, що відобразилося в практичній відсутності виступів народних депутатів на ефірах центральних телеканалів, на телемарафоні «Єдині новини», а також зміною роботи телеканалу Рада, що транслюється здебільшого вночі.
- Зовнішня комунікація проводиться також через отримання важливих меседжів від секретаріату партії та поширення цієї інформації на сторінках соцмереж і в групових чатах громад (Viber, Facebook) депутатів місцевих рад; є зворотний зв'язок.

3. Робота з виборцям

(робота місцевих депутатів, партійних осередків та фракції у ВРУ з виборцями, залучення виборців до законопроектної роботи)

- Народні депутати мають закріплення за регіонами. Регулярно здійснюють поїздки та проводять зустрічі з активом партії та виборцями, де відбувається обговорення порядку денного

парламенту, прийняті закони та позиція партії щодо них, а також збір пропозицій.

- Основні зустрічі в регіонах проводяться тематично. Велику роль відіграє робота з волонтерськими штабами, під час поїздок регіонами обов'язково збираються інформація про проблеми військовослужбовців та їхніх сімей, записуються ключові потреби волонтерів.
- Для покращення комунікації з виборцями на основі політичної партії було здійснено збір проектів у регіонах, де за результатами відбору відбулося дофінансування найкращих грантових заявок від фонду Порошенка. Систематично онлайн проводяться тематичні зустрічі з виборцями (волонтери, медицина, освіта, культура, ВПО) для розуміння потреб в регіонах та донесення позиції партії.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Розробити документи внутрішньої взаємодії між фракцією/ секретаріатом у ВРУ та місцевими осередками та депутатами, з контактами та відповідальними за напрямками.
2. Проводити більше офлайн-заходів для регіональних представництв з залученням фракції/секретаріату у ВРУ.
3. Підготувати друковані партійні матеріали для виборців у регіонах з донесенням позиції партії (наразі такі матеріали відсутні).
4. Впровадити навчальні семінари для депутатів місцевих рівнів щодо медійного висвітлення своєї діяльності.
5. Вводити інструменти отримання зворотного зв'язку від виборців щодо партійних ініціатив (відгуки, врахування бачення проблеми на місцях, оцінка роботи партії).
6. Створювати умови для залучення осередків до законопроектної роботи через формування експертних груп для просування законодавчих ініціатив.
7. Ширше залучати місцевих депутатів до розв'язання загальноукраїнських проблем.

Звіт і рекомендації для фракції «Батьківщина»

БАТЬКІВЩИНА

Аналіз комунікації парламентської фракції «Батьківщина» проводився тренером Міжнародного республіканського інституту Максимом Колесниковим у формі консультації з народними депутатами фракції та представниками секретаріату фракції партії «Батьківщина» у Верховній Раді України, а також фокус-групового обговорення наживо з депутатами місцевих рад й активістами партії «Батьківщина» у Дніпропетровській області.

СТАН СПРАВ У КОМУНІКАЦІЇ ФРАКЦІЇ

1. Внутрішні комунікації

(комунікація місцевих депутатів і партійних осередків з фракцією у ВРУ/ її секретаріатом)

- Широкомасштабне вторгнення російських окупантів у лютому 2022 року суттєво вплинуло на діяльність партії загалом, зокрема на взаємодію всередині партійної команди. Частина партійної команди приєдналися до лав ЗСУ, більшість партійців переключилися на допомогу війську та гуманітарну діяльність (з акцентом на медицину). Війна загалом унеможливила політичну діяльність у країні в перші роки та суттєво обмежує зараз.
- Діяльність секретаріату фракції регулюється Положенням про секретаріат і посадовими інструкціями. Діяльність фракції регулюється Положенням про фракцію. Партія/фракція не має (не вбачає необхідним мати) чітких розроблених політик й алгоритмів внутрішньої взаємодії між фракцією/секретаріатом у ВРУ та місцевими осередками та депутатами.
- Фракція пишається дисципліною та згуртованістю своїх народних депутатів, що на фоні інших фракцій виглядає як сильна сторона. Внутрішньо фракційна комунікація здійснюється у месенджері Signal.

- В партії діє Експертна рада, яка готує аналіз законопроектів, що перебувають на розгляді. До ради входять лідерка, народні депутати, профільні експерти. Експертна рада збирається в онлайн перед початком пленарного тижня, обговорює та виробляє позицію партії щодо голосування. Готуються рекомендації, що передаються народним депутатам перед початком пленарного засідання.
- Після кожного пленарного тижня готується дайджест із прийнятими законопроектами та результатами голосування фракції, розсилається обласним осередкам (обласні осередки надалі розсилають місцевим) електронною поштою у т. ч. з метою можливого внесення пропозицій (перше читання).
- Щоквартально (планово) або за необхідності проводяться селекторні наради в Zoom за участі народних депутатів та усіх регіональних осередків. Під час нарад може бути порушене будь-яке питання «знизу», відбувається комунікація стосовно реакції на місцях на прийняті законопроекти, відбувається збір пропозицій щодо ідей законопроектів.
- В партії працюють т. зв. «вертикалі» як у взаємодії партосередків, так і взаємодії місцевих та народних депутатів. Якщо у місцевого осередку є ідеї та пропозиції законопроектів чи потреба втручання народних депутатів у вирішення проблеми на місці, вони звертаються листом до обласної парторганізації, яка направляє звернення народному депутату відповідного профіля чи закріпленого за відповідним регіоном. Листування здійснюється електронною поштою.
- Основні канали/інструменти комунікації всередині партії (як сигнал знизу доходить до народних депутатів) – електронна пошта та персональні дзвінки нардепам.
- Законопроектні ініціативи «знизу» нині рідке явище. Усі співрозмовники засвідчують прагнення до появи більшої кількості таких ініціатив «знизу».
- Всередині партії відсутній механізм визнання та заохочення доречних і актуальних законопроектних ініціатив від місцевих осередків та окремих активістів.

2. Зовнішні комунікації

(комунікація фракції у ВРУ, місцевих партійних осередків і місцевих депутатів з виборцями)

- Загальнопартійна комунікація здійснюється на партійному сайті, у партійних соцмережах (зокрема Facebook, 336 тис. підписників). Основним рупором партії є YouTube канал (139 тис. підписників) та Facebook сторінка (2,2 млн. підписників) Юлії Тимошенко.
- Основними каналами комунікації окремих народних депутатів, ведуть активну інформаційну роботу, є їхні особисті сторінки в соцмережах і месенджерах (Facebook, Instagram) та особисті зустрічі під час візитів до закріплених регіонів.
- Центральний апарат партії готує «Тези тижня» з позицією партії/фракції щодо питань порядку денного (у т. ч. ключових законопроектів), розсилає на обласні осередки електронною поштою. Обласні осередки опрацьовують, додають регіональну специфіку та надсилають місцевим осередкам і депутатам, для подальшого розповсюдження на власних сторінках в соцмережах та інформаційних ресурсах.
- Партія засвідчує, що має узгодженість центральних інформаційних повідомлень між центральним апаратом партії, фракцією, окремими народними депутатами та місцевими осередками.
- Партія засвідчує, що місцеві депутати та активісти дисципліновано поширюють центральні повідомлення на своїх сторінках та в групових чатах громад (Viber, Facebook).
- Представники Дніпропетровського осередку одноставно вважають друковані партійні видання ефективними для комунікації з виборцями сільської аудиторії (ключова ЦА).
- Неодноразово озвучувалася недоступність участі на телебаченні під час воєнного стану, зокрема телемарафону «Єдині новини», що призвело до нерівності між представниками партії влади та опозиції.

3. Робота з виборцями

(робота місцевих депутатів, партійних осередків та фракції у ВРУ з виборцями, залучення виборців до законопроектної роботи)

- Народні депутати мають закріплення за регіонами. Регулярно здійснюють поїздки та проводять зустрічі з активом партії та виборцями, де відбувається обговорення порядку денного парламенту, прийняті закони та позиція партії щодо них, а також збір пропозицій.
- Особисті зустрічі з виборцями закріпленого регіону з початку COVID-19 та під час війни стали менш чисельні, камерні, що за словами співрозмовників з партії вибудовує глибшу довіру (раніше народні депутати переважно націлювались на великі аудиторії для особистих зустрічей). Нині зустрічі переважно відбуваються навколо гуманітарних питань, якими опікується партія (зокрема допомога медичним закладам). Рідше відбуваються тематичні зустрічі з питань актуальних для партії (наводились приклади землі, розмитнення авто для волонтерських ініціатив, протидії легалізації канабісу).
- Народні депутати закріплені за областями, регулярно здійснюють виїзд на територію. Зокрема Юлія Тимошенко (закріплена за Дніпропетровщиною) щомісяця буває в області, проводить особисті зустрічі з місцевими депутатами та партактивом, а також зустрічі з виборцями (особисті зустрічі, зустрічі з цільовими аудиторіями (наприклад фермери), тематичні круглі столи (у т.ч. із запрошенням експертів та ГО).
- В середньому 8 - 10 нардепів є головами обласних організацій, що посилює «зшивання» центрального контенту з регіональним у комунікації цих нардепів в соцмережах, а також під час візитів в регіони, особистих зустрічей з виборцями.
- Місцеві партійні осередки готують порядок денний візитів народних депутатів до їхніх громад, організують зустрічі з виборцями, обласний осередок допомагає за потреби та контролює виконання поставлених до та після візиту завдань.
- В осередках на постійній основі діють громадські приймальні партії, де здійснюється прийом громадян.
- До COVID-19 реалізовувався проект «Мобільна громадська приймальня» для сільської території.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Розробити алгоритми внутрішньої взаємодії між фракцією/секретаріатом у ВРУ та місцевими осередками та депутатами.
2. Розробити внутрішні комунікаційні політики щодо взаємодії з виборцями (покращення дисципліни повідомлення та контроль донесення сигналу).
3. Підготувати друковані видання партії для сільської аудиторії з центральним контентом, позицією партії щодо прийнятих законів та законопроектів на розгляді ВРУ (у т. ч. з можливістю додавання регіональної вкладки).
4. З урахуванням специфіки цільової аудиторії партії (сільська місцевість, старша вікова категорія) активніше просувати свою діяльність у групах та каналах у Viber (у т. ч. створення офіційних каналів партії та лідерів).
5. Створити робочі групи в місцевих осередках для регулярних обговорень важливих для партії законопроектів активістами та місцевими депутатами, з метою вироблення спільної позиції, залучення їх до прийняття рішень, розробки та розповсюдження повідомлень партії (у т. ч. з метою залучення виборців до діяльності партії).
6. Розширення діяльності Експертної ради (або створення іншого органу) партії для глибшої взаємодії з активними робочими групами місцевих осередків у випадку їхнього впровадження.
7. Покращити систему обліку контактів з виборцями під час особистих зустрічей (опрацювання питань і пропозицій, зворотний зв'язок).
8. Запровадити навчальні програми по методах та інструментах комунікації, а також залучити виборців до законодавчого процесу в умовах воєнного стану. Можливі тематики: розробка алгоритмів внутрішньої та зовнішньої комунікації (донесення сигналу на всіх рівнях та отримання зворотного зв'язку); навчання з підвищення ефективності комунікації та просування своїх сторінок у соцмережах та месенджерах; навички опрацювання центрального контенту («Тези тижня») й адаптації до місцевої специфіки для

місцевих осередків та депутатів; кейс-стадіс і вивчення закордонного досвіду організації внутрішньої та зовнішньої комунікації; стратегування, проєктні сесії з розробки ініціатив партії (у т. ч. в сфері відновлення); підготовка законопроєктних ініціатив низовими організаціями та активістами; методи й інструменти залучення громадян до законопроєктного процесу; методи й інструменти отримання зворотного зв'язку від громадян щодо прийнятих законів і законопроєктів на розгляді ВРУ тощо.

9. Створити умови для розвитку лідерського потенціалу на місцях для формування партійного бренду в регіонах.

Аналіз комунікації парламентської фракції «Голос» проводився тренером Міжнародного республіканського інституту Максимом Колесниковим у формі консультації з народними депутатами фракції та представниками секретаріату фракції партії «Голос» у Верховній Раді України, а також фокус-групове обговорення наживо з депутатами місцевих рад й активістами партії «Голос» у Львівській області (у т.ч. за участі двох народних депутатів).

СТАН СПРАВ У КОМУНІКАЦІЇ ФРАКЦІЇ

1. Внутрішні комунікації (комунікація місцевих депутатів і партійних осередків з фракцією у ВРУ/ її секретаріатом)

- Повномасштабне вторгнення Росії в лютому 2022 року суттєво вплинуло на діяльність партії загалом, зокрема на взаємодію всередині партійної команди. Частина партійної команди приєдналася до лав ЗСУ, більшість партійців переключилися на допомогу війську та гуманітарну діяльність. Війна загалом унеможливила політичну діяльність в країні в перші роки та суттєво обмежує зараз.
- Внутрішні конфлікти всередині партії призвели до розколу та розбалансування партійної структури. Центральні органи партії контролюються частиною народних депутатів, фракція у ВРУ розділена на декілька груп, які конфліктують між собою. Координація секретаріату фракції з центральним виконавчим органом партії відсутня.
- Партія/ фракція не має чітких розроблених політик й алгоритмів внутрішньої взаємодії між фракцією/секретаріатом у ВРУ та місцевими осередками та депутатами.
- Секретаріат фракції партії у ВРУ скаржить на відсутність ресурсів для потужної аналітичної роботи над законопроектами, що перебувають на розгляді ВРУ (одним з рішень у 2019 році

було створення припартійного аналітичного центру, основним завданням якого був би аналіз і розробка законопроектів і вироблення позиції партії, але ідея не була реалізована).

- Аналітичні матеріали щодо законопроектів на розгляді ВРУ готуються вибірково по ключових актуальних законопроектах. Розсилаються тільки народним депутатам.
- До розколу в партійній команді та початку повномасштабного вторгнення в партії практикувалося обговорення ключових законопроектів із місцевими осередками та депутатами для вироблення спільної позиції. Зараз така практика відсутня.
- Нині партія функціонує на персональних зв'язках. Більшість народних депутатів доступні особисто. Жоден представник місцевих осередків не скаржився на недоступність народних депутатів. Комунікація в основному проходить у месенджері WhatsApp.
- Окремі народні депутати самостійно визначають стратегію та комунікують із місцевими осередками тих територій, в яких політично зацікавлені чи мають власний інтерес.
- Всередині партії відсутній механізм визнання та заохочення доречних і актуальних законопроектних ініціатив від місцевих осередків та окремих активістів.

2. Зовнішні комунікації

(комунікація фракції у ВРУ, місцевих партійних осередків і місцевих депутатів з виборцями)

- Комунікація з виборцями має несистемний характер. Відсутнє узгодження інформаційних повідомлень між центральним апаратом партії, фракцією, окремими народними депутатами та місцевими осередками.
- Неодноразово заявлялося, що участь у телебаченні під час воєнного стану, в тому числі в телемарафоні «Єдині новини», неможлива, що призвело до нерівності між представниками керівної партії та опозиції.
- Основними каналами комунікації окремих народних депутатів, що здійснюють активну інформаційну діяльність, є їхні особисті сторінки в соцмережах та месенджерах (Facebook, Instagram,

Telegram). Найбільше охоплення має Телеграм-канал Ярослава Железняка «Залізний нардеп» (46 901 підписник).

- Відсутнє системне планування й узгодження (на всіх рівнях партії) зустрічей з виборцями в регіонах. Окремі народні депутати регулярно їздять по регіонах і зустрічаються з виборцями з метою інформування про діяльність ВРУ, законопроекти та позицію фракції. Це скоріше виняток, ніж правило.

3. Робота з виборцями

(робота місцевих депутатів, партійних осередків та фракції у ВРУ з виборцями, залучення виборців до законопроектної роботи)

- Зустрічі та обговорення з виборцями законопроектів відбуваються рідко, як правило тільки при наявності серйозної загрози/проблеми (ad hoc підхід). Іноді на місцевому рівні партією практикуються громадські слухання й обговорення, але з питань місцевого значення.
- Внутрішні конфлікти призвели до недовіри (між центральними органами, фракцією та місцевими осередками) та розгубленості окремих політиків. У результаті місцеві структури змінили акцент у своїй комунікації з загальнопартійної на персональну (просування прізвищ, а не партійного бренду).
- Чинні народні депутати не вмотивовані брати участь у наступних виборах до ВРУ. Цитата: «З 20 депутатів в політику знову підуть максимум 3 – 5». Це призвело до зниження активності в комунікації та взаємодії з виборцями.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Розробити алгоритми внутрішньої взаємодії між фракцією/секретаріатом у ВРУ та місцевими осередками та депутатами.
2. Підготувати та розсилати щотижневе загальнопартійне комюніке «Акценти тижня» з узгодженою позицією партії/фракції щодо питань порядку денного (у т. ч. ключових законопроектів) для подальшого розповсюдження усіма осередками та місцевими депутатами на власних інформаційних ресурсах.
3. На постійній основі готувати та розсилати осередкам і місцевим депутатам (з подальшим розповсюдженням серед прихильників)

партійного дайджесту із заявами ключових народних депутатів по актуальних питаннях порядку денного.

4. Регулярно обговорювати важливі законопроекти з місцевими осередками та депутатами для вироблення спільної позиції, залучення їх до прийняття рішень, розробки та розповсюдження повідомлень партії.
5. Визначити пріоритетні території «Точок зростання», закріпити між активними народними депутатами та впровадити планування у проведенні зустрічей з виборцями (народних депутатів, місцевих лідерів та депутатів спільно).
6. Визначити 1-3 пріоритетні наскрізні тематичні напрямки діяльності й експертизи партії, розробити інформаційні й адвокаційні кампанії, а також впровадити системну комунікацію як всередині, так і назовні (обговорення ідей та законопроектів).
7. Запровадити навчальні програми по методах й інструментах комунікації, а також залучати виборців до законодавчого процесу в умовах воєнного стану. Можливі тематики: розробка алгоритмів внутрішньої та зовнішньої комунікації; навчання з підвищення ефективності комунікації та просування своїх сторінок у соцмережах та месенджерах; кейс-стадіс та вивчення закордонного досвіду організації внутрішньої та зовнішньої комунікації; фокусування в діяльності, пріоритезація напрямків, аналіз і підвищення ефективності використання наявних ресурсів в партії; стратегування, проєктні сесії з розробки ініціатив партії (у т. ч. в сфері відновлення); методи й інструменти залучення громадян до законодавчого процесу; методи й інструменти отримання зворотного зв'язку від громадян щодо прийнятих законів і законопроектів на розгляді ВРУ тощо.
8. Запровадити систему стажувань представників місцевих осередків і місцевих депутатів у офісах народних депутатів у Києві («зшивання» структури).
9. Створювати умови для нетворкінгу всередині партії, що сприятиме консолідації навколо спільних ідей і цінностей.
10. Забезпечити рівновіддаленість очільників партії від різних груп всередині неї, щоб запустити процес примирення та вирішення внутрішніх суперечностей.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНТЕРНЬЮЗ
У К Р А І Н А

РАДА
НАСТУПНЕ ПОКОЛІННЯ

IRI МІЖНАРОДНИЙ
РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ